

**Euroopan unionin
neuvosto**

**Bryssel, 9. huhtikuuta 2020
(OR. en)**

7271/20

**SOC 205
EMPL 162
ECOFIN 228
EDUC 121**

YHTEENVETO ASIAN KÄSITTELYSTÄ

Lähetäjä:	Neuvoston pääsihteeristö
Vastaanottaja:	Valtuuskunnat
Ed. asiak. nro:	6809/20 + COR 1-3
Asia:	Neuvoston päätelmät vuotuisesta kestävästä kasvun strategiasta 2020 ja yhteisestä työllisyysraportista (8. huhtikuuta 2020)

Valtuuskunnille toimitetaan liitteessä neuvoston istunnossaan 8. huhtikuuta 2020 hyväksymät päätelmät vuotuisesta kasvuselvityksestä ja yhteisestä työllisyysraportista 2020.

**Neuvoston päätelmät vuotuisesta kestävästä kasvun strategiasta 2020 ja yhteisestä
työllisyysraportista**

TODETEN SEURAAVAA:

1. Vuotuisessa kestävästä kasvun strategiassa esitetään EU:n ja sen jäsenvaltioiden talous-, sosiaali- ja työllisyyspolitiikan prioriteetit vuodelle 2020 korostaen, että talouskasvu ei ole itsetarkoitus vaan sen on toimittava ihmisten ja maapallon hyväksi. Ympäristön, teknologian ja väestörakenteen muutos edellyttää siirtymistä ympäristöystävälliseen kasvuun ja innovatiivisten digitaalisten ja kestävien teknologioiden käyttöä laadukkaiden työpaikkojen varmistamiseksi ja tuottavuuden lisäämiseksi, jotta siirtymä olisi oikeudenmukainen ja osallistava. Kun muutamme sosiaalista markkinatalouttamme meidän on varmistettava, että Euroopassa on edelleen maailman kehittyneimmät hyvinvointijärjestelmät.
2. Nämä painopisteet ovat johdonmukaisia neuvoston strategisessa ohjelmassa määriteltyjen ja komission määrittelemien painopisteiden kanssa. Jotta edistettäisiin siirtymistä kohti ilmastoneutraalia, oikeudenmukaista, osallistavaa ja kilpailukykyistä taloutta ja jatkettaisiin samalla sekä Euroopan sosiaalisten oikeuksien pilarin periaatteiden että kestävästä kehityksen tavoitteiden täytäntöönpanoa, olisi toteutettava tasapainoisia toimintapoliittisia toimia neljässä ulottuvuudessa, joita ovat ympäristö, tuottavuus, oikeudenmukaisuus ja makrotalouden vakaus. Vihreällä siirtymällä voidaan luoda uusia työpaikkoja ja edistää suurempaa hyvinvointia, mutta tarvitaan merkittäviä julkisia ja yksityisiä investointeja, jotta voidaan selviytyä lyhyen aikavälin kompromisseista ja mahdollisista kielteisistä vaikutuksista ja varmistaa, että ketään ei jätetä jälkeen.

3. Euroopan talous jatkaa kasvuaan ja työllisyysaste on ennätyksellisen korkea, mutta jäljellä oleviin sosiaalsiin eroihin ja eriarvoisuuteen puuttumiseksi olisi toteutettava lisätoimia. Talouden ennustetusta hidastumisesta huolimatta EU:n työllisyysaste on todennäköisesti 75 % vuonna 2020. Köyhyyden ja sosiaalisen syrjäytymisen riski on pienentynyt huomattavasti viime vuosina mutta jäänee selvästi alle tavoitteen, joka on 20 miljoonan pienennys vuoteen 2020 mennessä. Tuloterot ovat myös edelleen suuret, ja ne ovat kasvaneet viime vuosikymmenen aikana.
4. EU:ssa edistytään Euroopan sosiaalisten oikeuksien pilarin toteuttamisessa. Jäsenvaltioiden välillä on tapahtunut lähentymistä yhdeksässä pilariin kuuluvan sosiaali-indikaattoreiden tulostaulun 14 pääindikaattorista. Lisäinvestoinnit osaamiseen, esteettömiin, riittäviin ja kestäviin sosiaalisen suojelun järjestelmiin sekä köyhyyden ja sosiaalisen syrjäytymisen torjuntaan ovat ratkaisevan tärkeitä oikeudenmukaisuuden ja ylöspäin suuntautuvan lähentymisen edistämiseksi. Aktiivisen työmarkkinapolitiikan olisi oltava tiiviissä yhteydessä sosiaalipolitiikkaan ja sillä olisi edistettävä aktiivista osallisuutta työmarkkinoilla ja yhteiskunnassa.
5. Eurooppa 2020 -strategia on toiminut eurooppalaista ohjausjaksoa ja työllisyyden suuntaviivoja koskevaa päätöksentekoa ohjaavana pitkän aikavälin strategisena kehyksenä. Strategia on loppuvaiheessa, ja on tärkeää jatkaa työtä strategian lopputulosten pohjalta sekä sisällyttää ohjausjaksoon Euroopan sosiaalisten oikeuksien pilarin periaatteet sekä YK:n kestävä kehityksen tavoitteiden päämäärät tarkoituksenmukaisella tavalla. Eurooppalaista ohjausjaksoa ei saisi ylikuormittaa.

KOROSTAEN SEURAAVAA:

6. Kunnianhimoisen ilmasto- ja ympäristöpolitiikan onnistuminen edellyttää, ettei ketään jätetä jälkeen. Tämän vuoksi olisi varmistettava riittävä tuki niille ihmisille ja alueille, joihin ilmastoneutraaliuteen siirtyminen saattaa vaikuttaa kielteisesti. Myös innovatiivisiin digitaalisiin ja kestäviin teknologioihin ja taitoihin tehtävät investoinnit ovat avaintekijöitä uusien mahdollisuuksien hyödyntämiseksi.

7. Vaikka jatkuva talouskasvu on parantanut työmarkkinatilannetta, palkkojen nousu on edelleen maltillista. Työssäkäyvien köyhyys on EU:ssa edelleen yleistä huolimatta siitä, että vuonna 2019 vähimmäispalkkaa nostettiin useimmissa jäsenvaltioissa, joissa on lakisääteinen vähimmäispalkka. Työssäkäyvien köyhyyteen puuttuminen edellyttää moniulotteista lähestymistapaa, joka kattaa laajan kirjon politiikkoja. Ei-vapaaehtoinen osa-aikatyö on edelleen yleistä useissa jäsenvaltioissa, ja epätyypillisten työsuhteiden leviäminen lisää työmarkkinoiden segmentoitumista. Hyvin suunnitellulla työsuhdeturvalainsäädännöllä olisi suojeltava työntekijöitä haittaamatta siirtymistä työpaikasta toiseen ja kannustamatta näennäisesti itsenäiseen ammatinharjoittamiseen. Työmarkkinaosapuolten osallistuminen on tältä osin avainasemassa.
8. Kun otetaan huomioon väestörakenteen ja teknologian muutokset, ympäristöressurssien rajallisuus ja geopolittiset epävarmuustekijät, tuleva vauraus riippuu voimakkaasti korkeammasta tuottavuudesta ja innovoinnista, mikä voi kompensoida työikäisen väestön määrän vähenemistä. Tähän ei päästä ilman pitkäaikaisia investointeja koulutukseen ja osaamiseen, jotka vaikuttavat merkittävästi ihmisten työllistymismahdollisuuksiin. Erityisesti heikosti koulutettujen osallistuminen aikuiskoulutukseen on kuitenkin lisääntynyt vain vähän viime vuosikymmenen aikana, ja vain muutamat jäsenvaltiot ovat onnistuneet saamaan aikaan merkittävää parannusta. Lisäksi paremmat mahdollisuudet päästä laadukkaiden koulutusjärjestelmien piiriin ja koulunkäynnin keskeyttävien määrän vähentäminen ovat edelleen ratkaisevan tärkeitä, jotta kaikkien osallisuus yhteiskuntaan voidaan varmistaa.

9. Sukupuolten tasa-arvon saavuttaminen on edelleen haaste. Kohtuuhintaisten ja laadukkaiden varhaiskasvatus- ja pitkäaikaishoitopalvelujen laajemmalla saatavuudella sekä riittäväillä työ- ja yksityiselämän tasapainottamista koskevilla politiikoilla voidaan tukea erityisesti naisten pääsyä työelämään tai pysymistä työelämässä myönteisin tuloksin, myös lasten köyhyyden lievittämiseksi. Sukupuolten palkkaerojen torjumiseen tarkoitettuja konkreettisia toimenpiteitä, kuten palkkojen avoimuuden vahvistaminen, on käytössä vain muutamassa jäsenvaltiossa. 15–24-vuotiaiden nuorten työmarkkinatilanne on edelleen parantunut, mutta joissakin jäsenvaltioissa huomattava osa heistä on edelleen työttömiä tai työmarkkinoiden ulkopuolella. Lisäksi aliedustettujen ryhmien, kuten maahanmuuttajataustaisten, romanien ja vammaisten integroitumista työmarkkinoille olisi vahvistettava. Julkiset työvoimapalvelut voivat paremmin tarjota kohdennettua aktiivista työvoimapolitiikkaa eri työnhakijaryhmille, mutta haasteita on edelleen, erityisesti työmarkkinoilta kauimpana olevien tavoittamisessa sekä sosiaali- ja terveydenhuoltopalvelujen integroitumisen ja niiden kanssa tehtävän yhteistyön parantamisessa.
10. Suotuisa taloudellinen ilmapiiri ja työmarkkinoiden kehitys ovat johtaneet huomattavaan yleiseen parannukseen sosiaalisessa tilanteessa, mikä näkyy kotitalouksien käytettävissä olevien tulojen yleiskasvuna, vakavan aineellisen puutteen vähenemisenä ja vähemmässä määrin vajaatyöllisissä kotitalouksissa elävien ihmisten osuutena. Sekä köyhyysriskiaste että työssäkäyvien köyhyysaste pysyivät kuitenkin yleisesti ottaen samalla tasolla, ja joissakin maissa kotitalouksien käytettävissä olevat tulot eivät ole palanneet kriisiä edeltäneelle tasolle. Lisäksi sosiaalisten tulonsiirtojen (muiden kuin eläkkeiden) vaikutus köyhyyden vähentämiseen on vähentynyt vuonna 2018, ja vajaatyöllisissä kotitalouksissa elävien köyhyysriski ja köyhyyden syvyys ovat edelleen kasvaneet.
11. Joillakin haavoittuvassa asemassa olevilla ryhmillä, kuten lapsilla, vammaisilla, maahanmuuttajataustaisilla ja romanitaustaisilla, on yleensä huomattavasti suurempi köyhyyden tai sosiaalisen syrjäytymisen riski. Asunnottomuus, joka on äärimmäinen köyhyyden ilmentymä, on lisääntynyt viime vuosikymmenen aikana, ja joissakin jäsenvaltioissa huomattavalla osalla kotitalouksista on huonot asuinolot.

12. Työikäisen väestön osuus on jo keskimäärin pienenemässä EU:n jäsenvaltioissa, ja sen odotetaan supistuvan edelleen, kun taas vanhushuoltosuhteen odotetaan kasvavan merkittävästi, mikä aiheuttaa paineita sosiaalisen suojelun järjestelmille (mukaan lukien eläkkeet ja pitkäaikaishoidon palvelut). Tämän vuoksi on ratkaisevan tärkeää toteuttaa asianmukaisia toimenpiteitä (esimerkiksi pidemmän työuran edistäminen), joilla edistetään eläkejärjestelmien kestävyyttä ja riittävyyttä sekä puututaan työvoiman vähenemiseen.
13. Kestävien terveysjärjestelmien tarjoama laadukkaiden terveystalvelujen riittävä saatavuus kaikille, pitkäaikaishoito, terveyden edistäminen ja sairauksien ennaltaehkäisy ovat keskeisiä hyvinvointia edistäviä tekijöitä ja hyödyttävät taloutta ja yhteiskuntaa. Väestörakenteen muutoksen vuoksi investoiminen terveydenhuoltoon, pitkäaikaishoitoon sekä työterveyden ja -turvallisuuden parantamiseen on yhä tärkeämpää. Tähän ja muihin haasteisiin vastaaminen edellyttää terveydenhuolto- ja pitkäaikaishoitojärjestelmien nykyaikaistamista, jossa kuitenkin kunnioitetaan tinkimättä kansallista toimivaltaa.
14. Useissa jäsenvaltioissa ollaan uusien työn muotojen syntymisen myötä nykyaikaistamassa sosiaalisen suojelun järjestelmiä laajentamalla niiden kattavuutta ja parantamalla riittävyyttä. Sosiaalisen suojelun saatavuus olisi kansalliset olosuhteet huomioon ottaen varmistettava kaikille riippumatta heidän työasemastaan.
15. Jäsenvaltioiden väliseen ja niiden sisäiseen sosiaaliseen yhteenkuuluvuuteen kohdistuvat haasteet ovat lisääntyneet. Tuloterot sekä perustalvelujen saatavuuden ja mahdollisuuksien epätasainen jakautuminen ovat viime vuosikymmenen aikana kasvaneet jäsenvaltioissa. Köyhien ja rikkaiden alueiden välinen kuilu kasvaa Euroopassa. Vaikka teknologinen muutos ja vihreä siirtymä luovat uusia mahdollisuuksia, ne saattavat myös kasvattaa eroja entisestään ja edellyttää asianmukaisia investointeja sekä jatkuvia pyrkimyksiä ylöspäin tapahtuvaan lähentymiseen jäsenvaltioiden välillä ja niiden sisällä.

16. Hyvin toimiva työmarkkinaosapuolten vuoropuhelu on edelleen keskeinen tekijä eurooppalaisessa sosiaalisessa markkinataloudessa, vaikka siihen osallistumisen aste vaihtelee suuresti jäsenvaltioiden keskuudessa. Työmarkkinaosapuolten osallistuminen uudistusten valmisteluun voi parantaa niiden suunnittelua ja toteutusta ja taata lopulta paremmat sosioekonomiset tulokset. Olisi pyrittävä varmistamaan, että työmarkkinaosapuolilla on riittävät valmiudet osallistua periaatekeskusteluun. Myös kansalaisjärjestöjen saaminen mukaan on tärkeää sen varmistamiseksi, että uudistukset suunnitellaan ja toteutetaan tehokkaasti.

EUROOPAN UNIONIN NEUVOSTO

KEHOTTAJAA JÄSENVALTIOITA

- Ottamaan kansallisissa uudistusohjelmissaan huomioon vuotuisen kestävän kasvun strategian painopisteet ja ottamaan huomioon yhteisen työllisyysraportin tulokset.
- Tehostamaan pyrkimyksiään panna täytäntöön Euroopan sosiaalisten oikeuksien pilarin periaatteet ja osallistumaan pilarin toteuttamista koskevan EU:n toimintasuunnitelman laatimiseen.
- Panemaan täytäntöön vuoden 2019 maakohtaiset suositukset ja tarvittaessa euroaluetta koskevat vuoden 2019 suositukset.
- Hyödyntämään sosiaali-indikaattoreiden tulostaulua, työllisyyskehityksen seurantavälinettä ja sosiaalisen suojelun kehityksen seurantavälinettä lähentymistoimiensa ohjaamiseksi.
- Ottamaan kestävän kehityksen tavoitteet huomioon niissä kansallisissa uudistusohjelmissaan, jotka ovat merkityksellisiä talouspolitiikan eurooppalaisen ohjausjakson yhteydessä.

KEHOTTA KOMISSIOTA

- Kehittämään ensisijaisena tavoitteena vuoden 2020 jälkeisen strategian, joka sisältää selkeät ja kunnianhimoiset työllisyys- ja sosiaalityö-tavoitteet ja joka perustuu Euroopan sosiaalityö-oikeuksien pilariin ja Eurooppa 2020 -strategian tuloksiin, ottaen huomioon työllisyyskomitean ja sosiaalityö-suojelun komitean vuonna 2019 laatiman yhteisen lausunnon, sekä ottamaan työllisyyskomitean ja sosiaalityö-suojelun komitean mukaan kehityksen kehittämiseen.
- Varmistamaan, että työllisyys- ja sosiaalityö-kysymykset otetaan asianmukaisesti huomioon EU:n ja jäsenvaltioiden politiikkojen arvioinnissa, erityisesti vihreän ja digitaalisen siirtymän yhteydessä.
- Osallistumaan työllisyyskomitean ja sosiaalityö-suojelun komitean tuleviin toimiin, joilla pyritään rakentamaan vahvempaa sosiaalityö Eurooppaa ja toteuttamaan Euroopan sosiaalityö-oikeuksien pilari.
- Tukemaan työllisyyskomiteaa ja sosiaalityö-suojelun komiteaa niiden toimissa, joilla virtaviivaistetaan ohjausjakson yhteydessä käytettäviä seurantavälineitä, ottaen samalla huomioon asiaankuuluvat kestävä kehityksen tavoitteet.
- Julkaisemaan maakohtaiset suositukset, jotta kansallisella tasolla sekä EU:n tasolla neuvostossa ja sen valmisteluelimissä käytäville keskusteluille jää riittävästi aikaa.

KEHOTTA TYÖLLISYYSKOMITEAA JA SOSIAALISEN SUOJELUN KOMITEAA

- Tekemään komission kanssa tiivistä yhteistyötä sen tulevissa aloitteissa, joilla tuetaan erityisesti Euroopan sosiaalisten oikeuksien pilarin ja Euroopan vihreän kehityksen ohjelman periaatteiden täytäntöönpanoa, sekä vuoden 2020 jälkeistä aikaa koskevan strategian kehittämisessä sen varmistamiseksi, että työllisyys- ja sosiaalivaikutukset otetaan asianmukaisesti huomioon."
- Jatkamaan monenvälistä ja aihekohtaista valvontaa ja vertailua, seuraamaan jäsenvaltioiden työllisyys- ja sosiaalista tilannetta sekä toimittamaan neuvostolle näyttöä eurooppalaisen ohjausjakson puitteissa käytäviä keskusteluja varten.

- Virtaviivaistamaan seurantavälineitään, joita käytetään ohjaamaan jäsenvaltioiden toimia kohti ylöspäin tapahtuvaa lähentymistä, ottaen samalla huomioon Yhdistyneiden kansakuntien kestävä kehityksen Agenda 2030 -toimintaohjelman.
 - Tekemään tiivistä yhteistyötä muiden neuvoa-antavien komiteoiden ja osapuolten, erityisesti talous- ja rahoituskomitean, talouspoliittisen komitean, koulutuskomitean, johtavien virkamiesten tasolla kokoontuvan kansanterveystyöryhmän sekä Euroopan laajuisen julkisten työvoimapalvelujen verkoston kanssa varmistaen näin, että taloudelliset, työllisyys- ja sosiaaliset kysymykset otetaan tasapainoisella tavalla huomioon eurooppalaisessa ohjausjaksossa.
 - Jatkamaan tiivistä yhteistyötä työmarkkinaosapuolten ja kansalaisyhteiskunnan kanssa tuloksellisen sosiaalisen ja kansalaisvuoropuhelun edistämiseksi EU:ssa ja jäsenvaltioissa.
-